

**Specialpedagogiska
skolmyndigheten**

Utbildningsdepartementet

Skolverket

Specialpedagogiska
skolmyndigheten

 Skolinspektionen

Emelie Cramér-Wolrath
forsknings och utvecklingssamordnare

En likvärdig utbildning för alla

– tillsammans gör vi det möjligt

Alla har rätt att lära på egna villkor

Vi arbetar för att barn, unga och vuxna, oavsett funktionsförmåga, ska nå målen för sin utbildning.

Det gör vi genom

- specialpedagogiskt stöd
- undervisning i specialskolor
- tillgängliga läromedel
- statsbidrag.

Kontakta oss

Fråga en rådgivare

Telefon 010 473 60 00

www.spsm.se

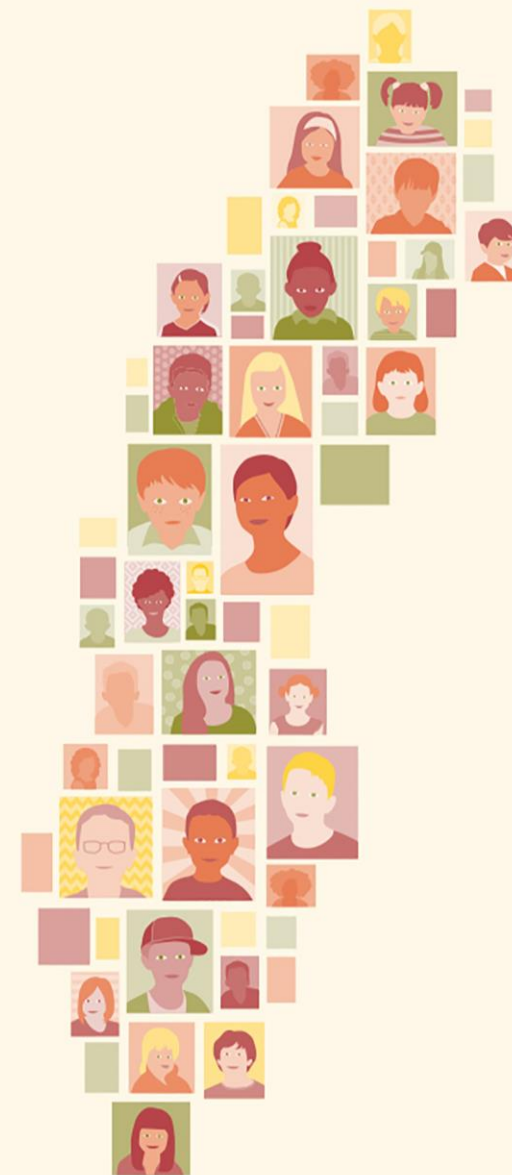
Texttelefon 010 473 68 00

Följ oss på

Facebook: SPSMsverige

Twitter: @SPSMsverige

Linked in: Specialpedagogiska skolmyndigheten

Dagens program

Kl. 13.30 - 14.30

Erfarenheter från SPSMs elevhälsoprojekt under 2015-2018.

Sarah Neuman och Erica Sjöberg, rådgivare

Elevhälsoarbete under utveckling, FoU-skriften

Cecilia Löfberg, FoU-samordnare

14.30-15.00 PAUS

Kl. 15.00-16.00

Elevhälsa för ett förebyggande och hälsofrämjande arbete,

Eva Hjärne, professor i specialpedagogik Göteborgs universitet

- Passet avslutas med en presentation av SPSM nya *Stödmaterial elevhälsa*.

Elevhälsan - ett stöd för likvärdig utbildning

**Erfarenheter från Specialpedagogiska skolmyndighetens
elevhälsoprojekt 2015-2018**

Varför vänder vi oss till elevhälsan?

Elevhälsan är en resurs för **hälsofrämjande skolutveckling** och ska tillsammans med lärare och övrig skolpersonal bidra till att utveckla en **tillgänglig lärmiljö** som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa.

Undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får **den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller** det särskilda stöd samt den hjälp de behöver. (Reviderad läroplan juli 2018)

Varför vänder vi oss till elevhälsan?

I skolans elevhälsoarbete är elevhälsans olika professioner viktiga för att i samverkan med lärare och övrig skolpersonal utveckla en bredare analys och en djupare förståelse av **verksamhetens förmåga att möta elevers olika och specifika behov.**

För elever med funktionsnedsättning är det av särskilt stor betydelse att denna samverkan fungerar.

Vilket stöd är det som efterfrågas?

- Vi vill komma ifrån brandkårsuttryckningar!
- Vi behöver en samsyn kring vårt gemensamma uppdrag!
- Vi behöver samverka!
- Hur når vi lärarna?
- Hur kan vi arbeta mer förebyggande och hälsofrämjande?

Att höja skolans elevhälsokompetens - ett processarbete för likvärdig utbildning

Kursen vänder sig till rektor tillsammans med elevhälsan som tvärprofessionellt team.

Den erbjuder en struktur för utveckling av skolans elevhälsoarbete under ett läsår.

Kursinnehåll

1. Introduktion
2. Styrdokument
3. Samsyn för samverkan
4. Stödjande strukturer
5. Elevhälsokompetens
6. Systematiskt elevhälsoarbete
7. Kursavslut

Erfarenheter

400 skolor runtom i landet

2000 deltagare

Forskarsamverkan

Olika förutsättningar, utmaningar och behov

Stor vilja och ambition

*”Elevhälsan ska **främst** vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.”*

Skollagen 2 kap. §25

Elevhälsans uppdrag i förhållande till

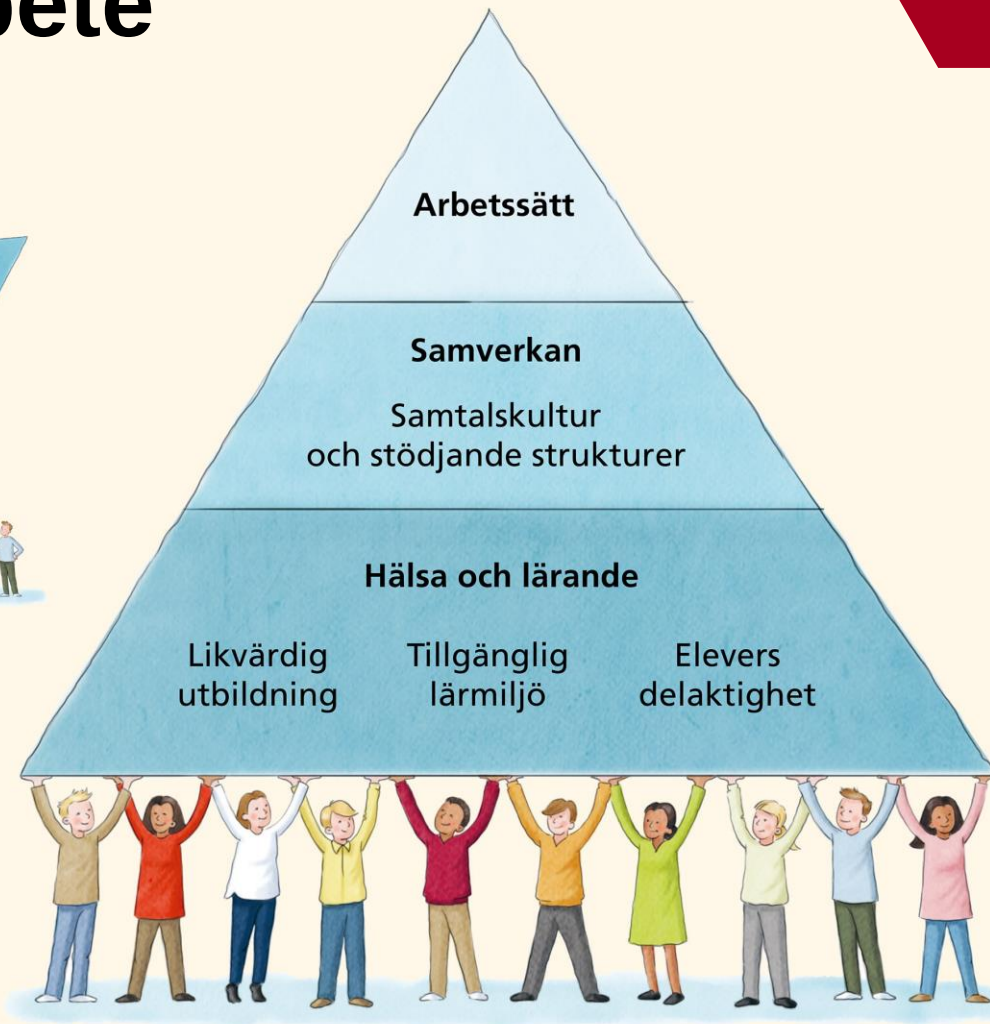
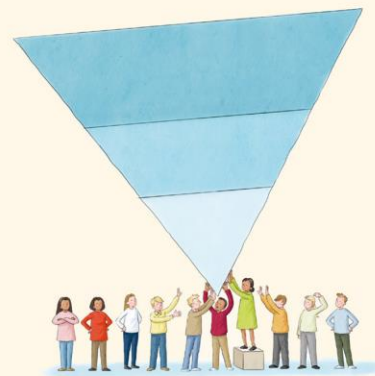
- hela skolans elevhälsoarbete
- skolans samtalskultur
- skolans strukturer
- skolans systematiska elevhälsoarbete.

Skolans elevhälsoarbete

Pyramiden

Pedagogisk verksamhet

Samverkan

”Vi är fortfarande upp och ner. Arbetar lite för ofta med brandkårsuttryckningar. Vi behöver synliggöra vår kompetens inom elevhälsan och diskutera hur vi kan arbeta mer tillsammans med pedagogerna.”

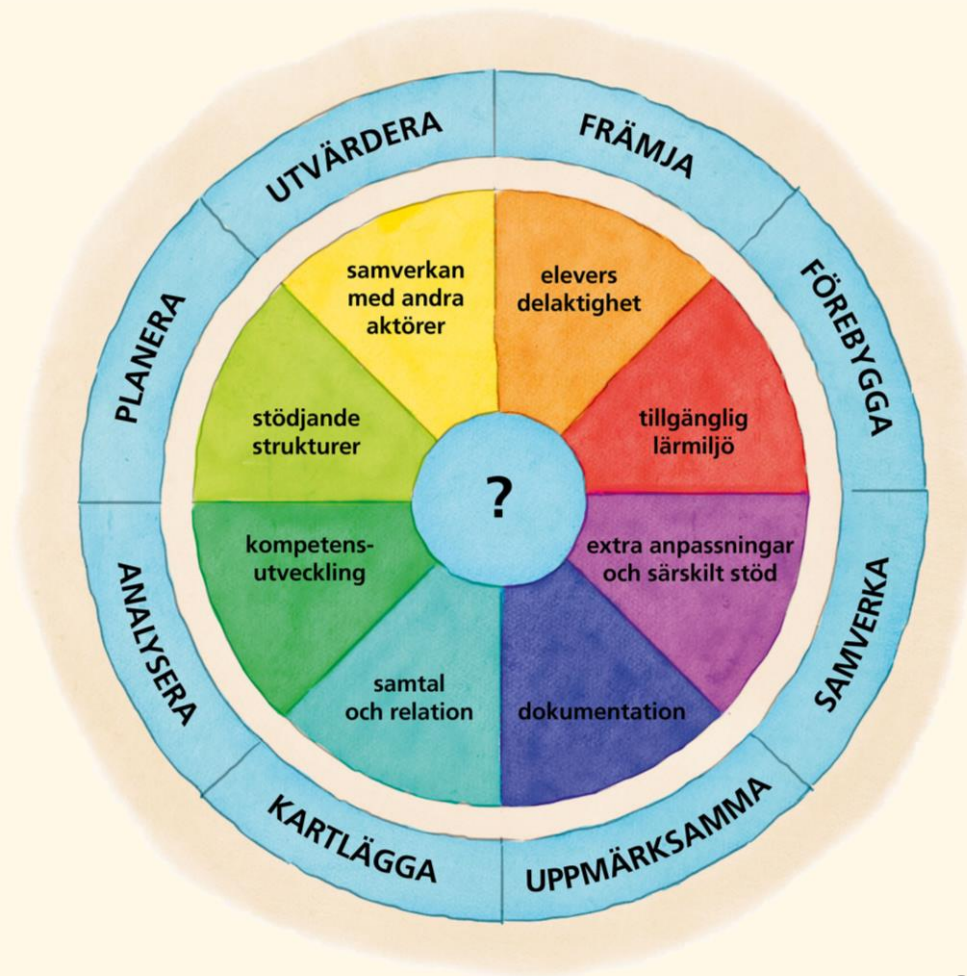

Skolans samtalskultur

Salutogent
förhållningssätt

Bredare analys och
djupare förståelse

Fler förslag på
åtgärder

”Det viktiga i förändringsprocessen är att vi måste påminna varandra om att undersöka vad som faktiskt fungerar för eleven, klassen, skolan och eller organisationen för att hitta bra lösningar eller tillvägagångssätt.”

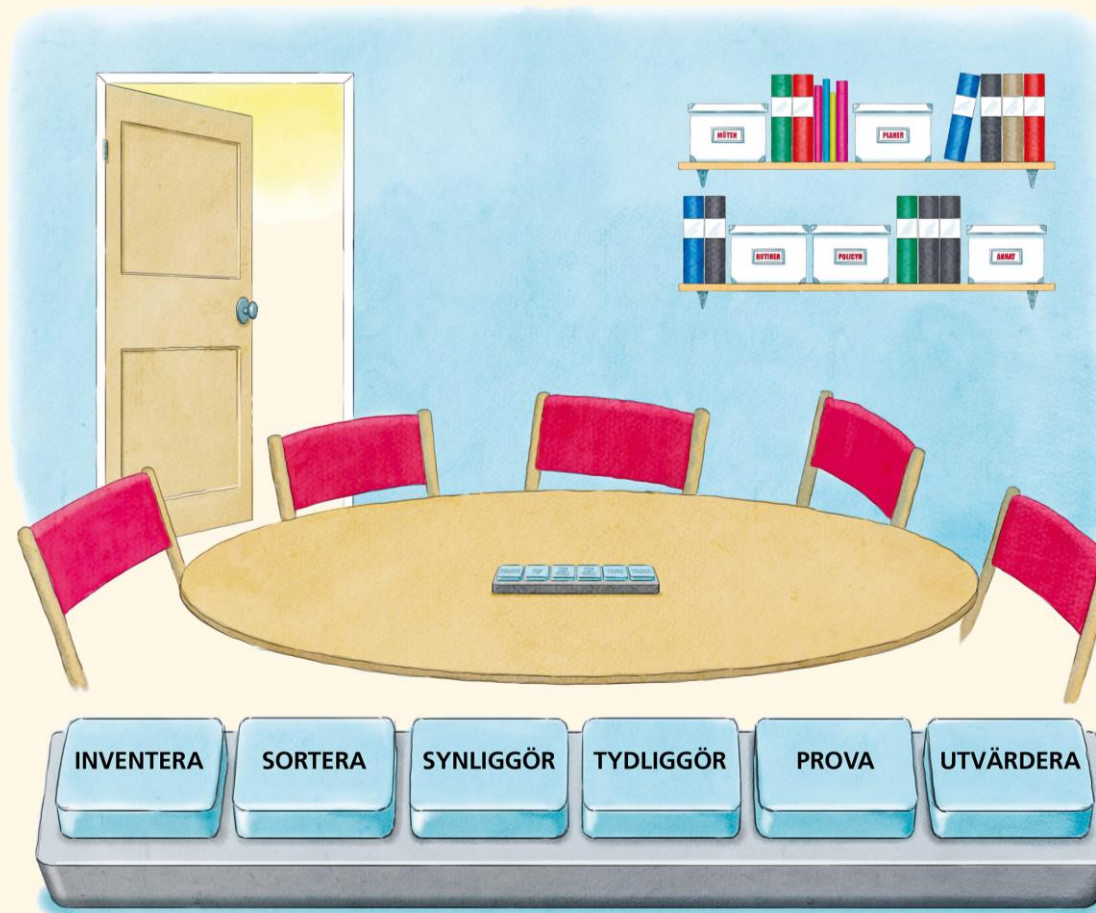
Skolans strukturer

Rummet

Möten, planer, rutiner,
policyer eller liknande

Systemtänkande

Stöd och vägledning i
vardagligt arbete

”Jag tänker att vi har många möten, planer och rutiner, men vi borde stanna upp och se ur ett helhetsperspektiv. Skriver vi planerna bara för att vi måste? Har vi ibland möten utan egentligt syfte? Används planerna verkligen eller är det bara pappersprodukter som blir hyllvärmare?”

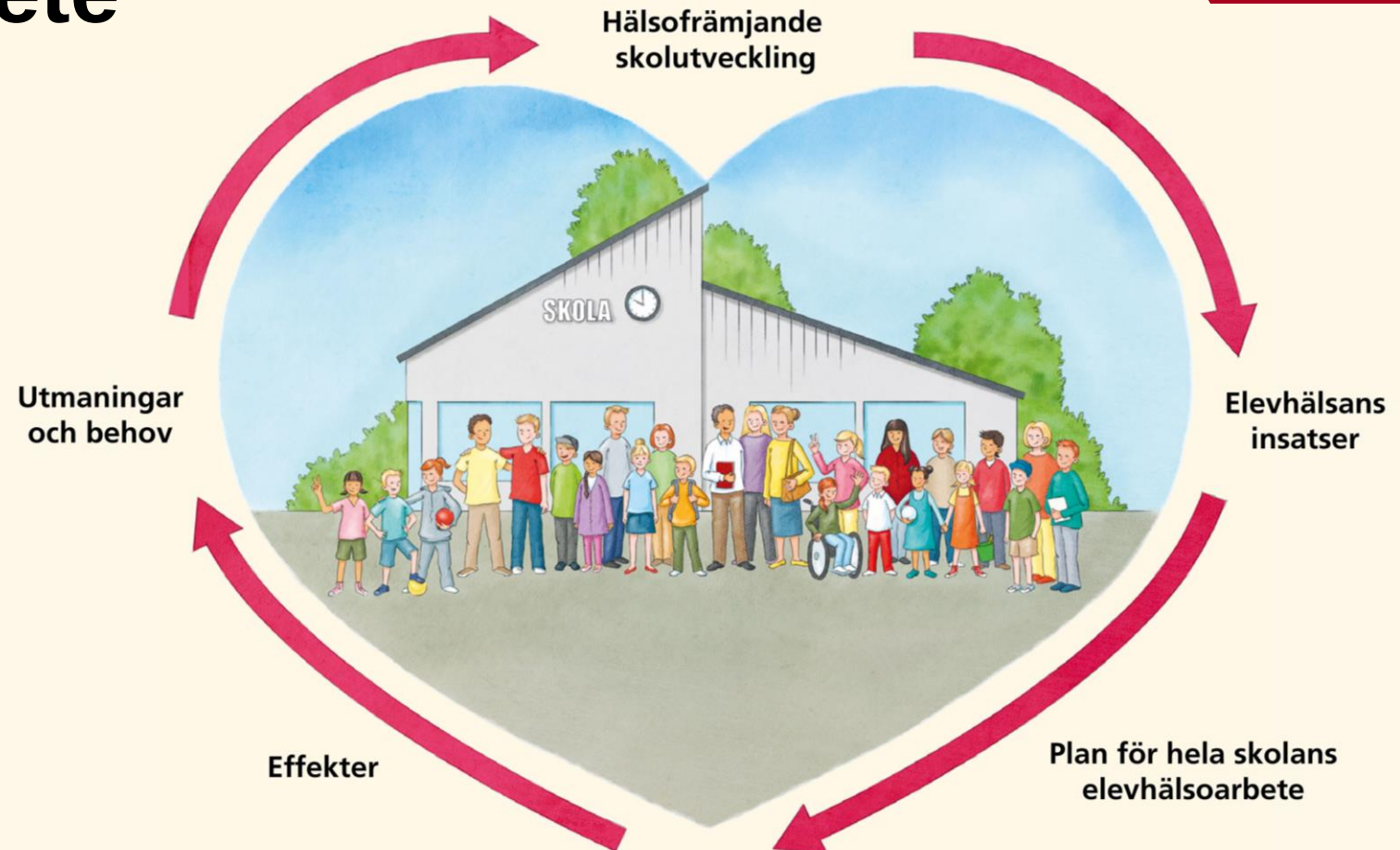
Skolans systematiska elevhälsoarbete

Hjärtat

Rektors roll

Plan

Gemensamt
lärande

”Vi måste våga ifrågasätta vårt eget sätt att göra saker, omvärdera och låta saker ta tid för att det ska bli bra. Tydligast blir att vi GÖR en massa saker, men att vi inte alltid har kartlagt och tänkt igenom eller utvärderat och lärt av det vi gjort.”

Fyra forskarperspektiv

- Specialpedagogik
- Tvärprofessionell
- Rektors roll
- Organisering

Utvecklingsartiklar om elevhälsoarbete

- Rektor och elevhälsoteam från 22 skolor
- individuella loggböcker
- elevhälsoteamets dokumentation utifrån gemensamma arbetsuppgifter
- invärderingar
- utvärderingar

Centrala fynd

- Elevernas välbefinnande i skolan bör vara av hög prioritet i arbetet med måluppfyllelse för varje elev.
- Gapet mellan elevhälsan och den pedagogiska personalen behöver minskas.
- Samordning kring elevhälsoarbete bör utvecklas utifrån varje skolas specifika förutsättningar.

Centrala fynd

- Elevhälsoteamen behöver utvecklas mot att bli interprofessionella.
- Rektor har en viktig roll i att ansvara för skolans elevhälsoarbete.
- Många utmaningar ligger i att hantera lagstiftning, huvudmannasammanhang och en skolas särskilda förutsättningar för att bedriva utvecklingsarbete.

Utveckla skolans elevhälsoarbete – en inledning

- Film

Nu är det paus!

Hämta ditt exemplar av forskarantologin
vid SPSM:s informationsbord

Kl. 15.00-16.00

Elevhälsa för ett förebyggande och hälsofrämjande arbete,

Eva Hjärne, professor i specialpedagogik Göteborgs universitet

- Passet avslutas med en presentation av SPSM nya *Stödmaterial elevhälsa*
som **lanseras idag!**

Stödmaterial elevhälsa

www.spsm.se/elevhalsa

Syfte

Stödmaterial elevhälsa syftar till att utveckla ett mer förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt i skolan.

Målgrupp

Materialet vänder sig i första hand till rektor och den samlade elevhälsan som tvärprofessionellt team.

Det kan även användas av lärare, övrig skolpersonal eller andra som är intresserade att utveckla skolans elevhälsoarbete.

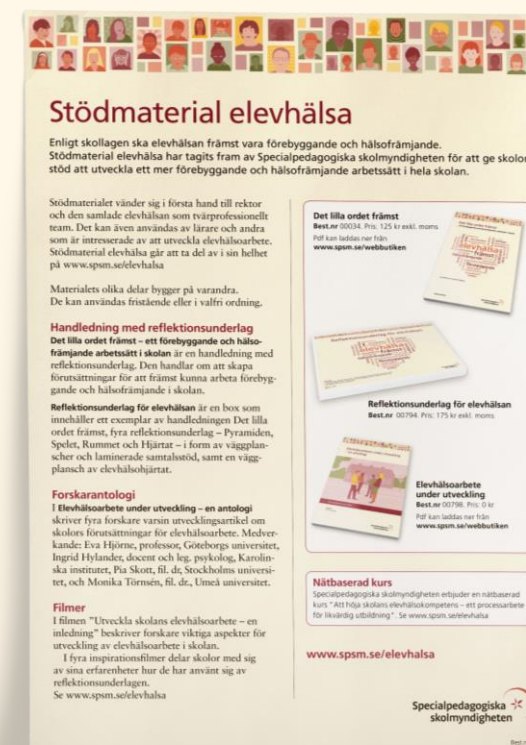

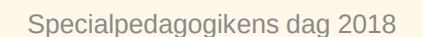
Innehåll

- Handledning med reflektionsunderlag
- Forskarantologi
- Nätbaserad kurs
- Filmer

Ta del av Stödmaterial elevhälsa på
www.spsm.se/elevhalsa

Stödmaterial
elevhälsa

Reflektionsunderlag

Stödmaterial
elevhälsa

För att komma åt ett mer förebyggande och hälsofrämjande arbete behöver rektor, elevhälsan, lärare och övrig skolpersonal tillsammans granska och analysera sin egen verksamhet.

Reflektionsunderlagen Pyramiden, Spelet, Rummet och Hjärtat erbjuder en struktur för analys och ett gemensamt lärande.

12

Synliggör skolans elevhälsoarbete

Arbetsätt

Samverkan
Samtalskultur
och stödjande strukturer

Hälsa och lärande

Likvärdig utbildning Tillgänglig lärmiljö Elevers delaktighet

13

Utforska fler perspektiv i skolans samtalskultur

Pyramiden

14

Utveckla skolans strukturer

Spelet

15

Systematisera skolans elevhälsoarbete

Rummet

Hälsöfrämjande skolutveckling

Elevehälsans insatser

Plan för hela skolans elevhälsoarbete

Hjärtat

Forskarantologi

Stödmaterial
elevhälsa

”Elevhälsoarbete under utveckling – en antologi”

- Fyra forskare skriver var sin utvecklingsartikel om skolors förutsättningar för elevhälsoarbete.
- Medverkande forskare är Eva Hjörne, Ingrid Hylander, Pia Skott och Monika Törnsén.

Nätbaserad kurs

Stödmaterial
elevhälsa

*”Att höja skolans elevhälsokompetens
– ett processarbete för likvärdig
utbildning”*

- Målgrupp: rektor tillsammans med elevhälsan som tvärprofessionellt team.
- Kursen erbjuder en struktur för utveckling av skolans elevhälsoarbete under ett läsår.

Filmer

Stödmaterial
elevhälsa

- Forskare beskriver viktiga aspekter för utveckling av elevhälsoarbete i skolan.
- Fyra inspirationsfilmer där skolor delar med sig av sina erfarenheter om reflektionsunderlagen Pyramiden, Spelet, Rummet och Hjärtat.
- Rektorer delar med sig av sina erfarenheter av den nätbaserade kursen och vilka effekter deltagandet har gett i verksamheten.

”Arbetet med att närma sig en skola för alla barn är för
svårt för att bedrivas utan eftertanke. Vi måste hitta sätt
att få in eftertanke före.”

Ur filmen ”I dialog med Petter Iwarsson - Vad kan elevhälsokompetens vara?”

www.spsm.se/elevhalsa

www.spsm.se/elevhalsa

**Specialpedagogiska
skolmyndigheten**

